

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 214580 19 Квлз
Бања Лука, 21.08.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Даниеле Миловановић, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђене С.В.Г., због кривичног дјела фалсификовање исправе из члана 377. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости, који је поднио бранилац осуђене, адвокат Г.Ј. из Б.Л., против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 214580 18 Кжк од 25.01.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 21.08.2019. године, донио је

П Р Е С У Д У

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Бањалуци број 71 0 К 214580 18 К 2 од 27.04.2018. године (која је донесена након поновљеног суђења), тада оптужена С.В.Г. је оглашена кривом због кривичног дјела фалсификовање исправе из члана 377. став 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС) и за то дјело јој је на основу истог законског прописа уз примјену члана 5., 28., 35. и 36. КЗ РС, изречена новчана казна у износу од 2.000 КМ, коју је обавезана да плати у року од 30 дана по првоснажности пресуде, уз упозорење да уколико не плати изречену новчану казну у остављеном року, да ће јој иста бити замијењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 100 КМ новчане казне, одредити један дан затвора. Истом пресудом, на основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) осуђена је обавезана да надокнади трошкове кривичног поступка на име паушала износ од 300 КМ у року од 30 дана по правоснажности те пресуде.

У жалбеном поступку, одлучујући о жалби браниоца осуђене, Окружни суд у Бањој Луци је рјешењем број 71 0 К 214580 18 Кж 2 од 06.11.2018. године, одредио одржавање претреса пред тим судом, па је након одржаног претреса донио пресуду број 71 0 К 214580 18 Кжк од 25.01.2019. године, којом је тада оптужену огласио кривом за кривично дјело фалсификовање исправе из члана 377. став 1. КЗ РС, те јој је изрекао новчану казну у износу од 1.000,00 КМ, коју је дужна платити у року од 30 (тридесет) дана по правоснажности те пресуде, уз упозорење да се у случају неплаћања новчане казне, иста може замијенити казном затвора, те ју је на основу члана 99. став 1. ЗКП РС, обавезао да

суду надокнади трошкове поступка на име паушала у износу од 300 КМ у року од 30 дана по правоснажности пресуде.

Против цитиране пресуде Окружног суда у Бањој Луци, бранилац осуђене, адвокат Гордан Јовишевић из Бање Луке, поднио је захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) због повреде Кривичног закона и због повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се жалба браниоца осуђене уважи и укине првостепена и другостепена пресуда и предмет врати на ново одлучивање или да се пресуда Окружног суда у Бањој Луци преиначи тако што ће се преиначити пресуда Основног суда у Бањој Луци и осуђена ослободи од оптужбе.

У одговору на Захтјев, републички јавни тужилац Бранко Митровић је поднеском број Т13 КТЗ 0025636 19 од 20.06.2019. године, предложио да се захтјев за заштиту законитости одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, у смислу одредби члана 354. ЗКП РС, ограничио само на испитивање оних повреда закона на које се позвао подносилац захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Одредба члана 350. ЗКП РС прописује да се овај ванредни правни лијек може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) овог закона (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није кориштено право побијања пресуде жалбом, као редовним правним лијеком, а када су у питању означене повреде материјалног и процесног закона, на ове основе побијања пресуде се није могуће позивати у Захтјеву ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Коначно, ограничењем прописаним у ставу 3. истог члана, се искључује могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У оквиру приговора заснованом на тврдњи о повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, Захтјевом браниоца се указује да изреке како првостепене, тако и другостепене пресуде, не садрже намјеру, као битно обиљежје предметног кривичног дјела, да је другостепени суд потпуно занемарио своје рјешење од 16.01.2018. године, у којем је, према наводима из Захтјева, констатовано да изрека пресуде не садржи намјеру као битно обиљежје кривичног дјела, те да је другостепени суд мијењајући изреку првостепене пресуде, како у њеном чињеничном, тако и у правном опису, повриједио одредбе чланова 321., 3. став 2., 13. став 1. и 14. став 2. ЗКП РС и да је на тај начин повриједио право на одбрану осуђеног.

Изнесени приговори нису основани. Наиме, за извршење предметног кривичног дјела фалсификовања исправе из члана 377. став 1. КЗ РС, довољно је да учинилац предузме само једну од више алтернативно прописаних радњи и само ако се ради о радњама прављења лажне исправе или преиначења праве исправе, ове радње учинилац мора да предузме у намјери да такве исправе употрејеби као праве. Међутим, у случају када се ради и о употреби таквих исправа као правих, употреба има значај такве остварене намјере. У конкретном случају, је чињенично описано и у оптужници и у изреци првостепене пресуде, као и у изреци другостепене пресуде, да је осуђена преиначила праве уплатнице (при чему се у првостепеној пресуди наводи да је једну од уплатница и

сачинила, док у другостепеној пресуди се наводи да је једну уплатницу преиначила), као и да их је употребила као праве, на начин што је исте предала уз осталу документацију за регистрацију колеги А.Г., да би је исти предао на реферат за регистрацију возила ЦЈБ Б.Л., гдје је на основу достављене документације и наведене уплатнице извршена регистрација возила.

С тим у вези, у таквој ситуацији, није нужно наводити и намјеру с којом је поступала осуђена, како то подносилац Захтјева неосновано сматра, јер је сама употреба преиначене исправе као праве, определијелила учиниоцем кривичног дјела фалсификовање исправе из члана 377. став 1. КЗРС.

Надаље, супротно наводима из Захтјева, доношењем побијане пресуде није повријеђена одредба члана 321. ЗКП РС. Наиме, из чињеничног описа дјела, другостепени суд је само изоставио наводе за које је сматрао да нису доказане и на основу истог чињеничног описа дјела, само измијенио правни опис дјела, тако да је умјесто радње извршења из првостепене пресуде да је осуђена „преиначила праву исправу и направила лажну јавну исправу у намјери да се таква употреби као права“, навео да је преиначила праву исправу и тако преиначену исправу употребила као праву, па како је употреба преиначене исправе као праве, једна од радњи извршења кривичног дјела фалсификовања исправе из члана 377. став 1. КЗ РС, за које дјело се осуђена теретила и предметном оптужницом, то другостепена пресуда није измјењена на штету осуђене.

Осим тога, супротно наводима из Захтјева, доношењем побијане пресуде, другостепени суд није занемарио своје рјешење од 16.01.2019. године, којим је укинута првостепена пресуда и предмет враћен првостепеном суду, јер је у истом изнесен потпуно идентичан став у погледу намјере, као и у побијаној пресуди, а то је да и поред чињенице да у изреци првостепене пресуде није изричито било наведено да је осуђена преиначење извршила „у намјери да се преиначена исправа употреби као права“, да та намјера призилази из чињеничног описа изреке пресуде, у коме је наведено да је осуђена након што је сачинила фалсификовану исправу исту употребила („припремила“ колеги да исте преда на реферату за регистрацију возила у ЦЈБ Б.Л.). С тим у вези, у поменутом рјешењу, другостепени суд је закључио: „ти наводи изреке првостепене пресуде представљају само остварање намјере да се приначена исправа употреби као права, са којом намјером је оптужена и приступила фалсификовању и која је субјективно обиљежје кривичног дјела које се оптуженој ставља на терет. Према томе жалбени наводи да опис кривичног дјела у изреци пресуде не садржи намјеру као битно обиљежје кривичног дјела, што чини пресуду неразумљивом и због чега је пресуда захваћена битним повредама из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, нису основани“.

Исто тако, неосновани су и приговори из Захтјева, којима се истиче да је другостепени суд повриједио право на одбрану осуђене, на начин да је прекршио одредбу члана 3. став 2. ЗКП РС. Ово с тога што, по оцјени овог суда, другостепени суд није имао сумње у погледу било којег доказа у корист или на штету одбране, због чега, супротно наводима из Захтјева, није прекршен принцип „in dubio pro reo“, садржан у цитираној законској одредби, па с тим у вези није повријеђено ни право на одбрану осуђене. Осим тога, супротно наводима из Захтјева, другостепени суд је дао могућност одбрани да своје аргументе супротстави аргументима оптужбе, на начин што су прихваћени докази одбране спроведени на претресу пред првостепеним судом, због чега су неосновани и приговори ових жалби да је одбрана на било који начин током првостепеног поступка, доведена у

неравноправни положај у односу на оптужбу, нити да је дошло до повреде принципа једнакости оружја садржаног у одредби члана 14. ЗКП РС.

Обзиром да су разлози из Захтјева којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, потпуно идентични са разлозима којима се указује на повреде Кривичног закона, истом тврдњом да чињенични опис радњи извршења не садржи у себи битна обиљежја предметног кривичног дјела, то из оцјене неоснованости Захтјева по основу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, произилази да је Захтјев неоснован и у погледу повреде Кривичног закона.

Из наведених разлога овај суд је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС, одлучио као у изреци пресуде, те је Захтјев браниоца осуђене одбијен као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић